

Mišljenje Europskog odbora regija – Strategija za digitalnu budućnost Europe i strategija za podatke

(2020/C 440/13)

Izvjestitelj:	Mark WEINMEISTER (DE/EPP), državni tajnik za europske poslove, savezna zemlja Hessen
Referentni dokumenti:	Izgradnja digitalne budućnosti Europe (COM(2020) 67 final) Europska strategija za podatke (COM(2020) 66 final) Sigurno uvođenje 5G mreža u EU-u – provedba paketa instrumenata EU-a (COM(2020) 50 final)

PREPORUKE O POLITIKAMA

EUROPSKI ODBOR REGIJA

Sažetak

1. naglašava da digitalizacija mora donositi konkretne prednosti i opipljive koristi ljudima i da se stoga pri razvoju digitalnih tehnologija moraju uzimati u obzir i pravni, društvenopolitički, socijalni, okolišni, kulturni i osobito etički aspekti;
2. ukazuje na to da je digitalizacija međusektorsko i međuindustrijsko pitanje koje prožima i znatno preobražava sva područja gospodarstva i života, tako da se samo međusektorskom digitalizacijom otvaraju posve novi potencijali za prijelomne poslovne modele i inovativne digitalne usluge i proizvode, kao i na to da novoosnovana poduzeća imaju posebno važnu ulogu u digitalnim inovacijama za Europu;
3. ističe važan doprinos lokalnih i regionalnih vlasti praktičnoj provedbi Digitalne agende za Europu, osobito u okviru pametnih gradova i pametnih regija, kao i važnu ulogu lokalne uprave u osiguravanju pristupa podacima i njihove dostupnosti;
4. posebnu pozornost skreće na potrebu da se podrži izgradnja kapaciteta građana i poduzeća, osobito malih i srednjih poduzeća, kao i javnog sektora. Postoji pregršt mogućnosti da se digitalizacija u svijetu rada iskoristi za smanjenje radnog opterećenja i promicanje dostojanstvenog rada te, u isto vrijeme, jačanje otpornosti gospodarskih i socijalnih sustava;
5. naglašava posebnu važnost mogućnosti koje digitalizacija pruža za svladavanje društvenih, klimatskih i ekoloških izazova i određenih kriznih situacija, što je vidljivo u trenutačnoj krizi izazvanoj bolešću COVID-19, te osobito za obrazovanje, rad, gospodarstvo i funkcionalnu javnu upravu;
6. smatra važnim da se europske vrijednosti i etička pravila te socijalni i ekološki standardi primjenjuju i u digitalnoj sferi; EU će aktivno promicati te europske vrijednosti i etička pravila na globalnoj razini;

7. naglašava važnost individualne i paneuropske suverenosti u području podataka. To je još važnije s obzirom na presudu Suda Europske unije od 16. srpnja 2020. (predmet C-311/18) kojom je sustav zaštite privatnosti uspostavljen između Europske unije i Sjedinjenih Američkih Država proglašen ništavnim. OR stoga poziva Komisiju da što prije razjasni učinak te presude s obzirom na to da je poduzećima potreban zakonski zaštićen protok podataka preko granica Europske unije;

8. smatra da je digitalna kohezija važna dodatna dimenzija tradicionalnog koncepta gospodarske, socijalne i teritorijalne kohezije sadržanog u Ugovoru o EU-u;

Digitalizacija i s njome povezane prilike

9. slaže se sa stajalištem Komisije na kojem se temelje tri komunikacije o digitalnom paketu EU-a, da digitalne tehnologije dovode do korjenitih promjena u svakodnevnom životu građana čime također utječu na države članice, regionalne i lokalne vlasti i poduzeća;

10. svjestan je sve veće važnosti podataka i mogućnosti koje oni pružaju te naglašava potrebu da se građani i poduzeća zaštite od svih rizika koji bi mogli nastati dijeljenjem, obradom i pohranom podataka; slaže se s time da nedostaju tehnički alati i standardi pomoću kojih bi pojedinci jednostavno i bez pretjeranih opterećenja ostvarivali svoja prava;

11. pozdravlja mjere uz čiji doprinos Europa može preuzeti vodeću ulogu u tranziciji prema zdravom planetu i na putu prema digitalnom svijetu, time ostvarujući održiv rast i prosperitet te poštujući zajedničke europske vrijednosti i na njima utemeljeni snažni pravni okvir u području zaštite podataka, temeljnih prava, sigurnosti i kibersigurnosti;

12. napominje da usluge temeljene na umjetnoj inteligenciji, kao i druge inovativne tehnologije obrade podataka, digitalizacije i automatizirane obrade podataka, imaju golem potencijal ostvarivanja koristi za potrošače i pružatelje usluga, ali i da donose izazove u pogledu odgovornog osiguravanja nediskriminacije, transparentnosti, objašnjivosti algoritama, preuzimanja odgovornosti i zaštite privatnosti, zbog čega naglašava da se upotreba umjetne inteligencije i drugih novih digitalnih tehnologija mora organizirati na odgovoran način; također napominje da bi postojeće povlastice u pogledu odgovornosti za platforme s dominantnim položajem na tržištu trebalo preispitati u kontekstu europskih vrijednosti, što se posebno odnosi na platforme čijim se poslovnim strategijama upravlja iz zemalja izvan EU-a, te da bi algoritamski sustavi koji su osjetljivi u pogledu temeljnih prava trebali podlijegati načelu lokacije tržišta EU-a;

13. u kontekstu krize izazvane koronavirusom ukazuje na mogućnosti koje pruža digitalizacija, kao što su rad na daljinu i digitalno obrazovanje, i naglašava da su u kontekstu te krize i s njome povezanih ograničavanja socijalnih kontakata digitalne aplikacije i infrastruktura imale ključnu ulogu u održavanju rada javne uprave u neočekivanim kriznim vremenima;

14. smatra to dobrim polazištem za pospješivanje provedbe zelenog plana s pomoću digitalnih tehnologija;

15. naglašava da bi, prema predviđanjima, emisije CO₂ digitalnih aplikacija već do 2025. mogle premašiti emisije u globalnom prometu vozila. Procjenjuje se da je samo komunikacijski i informacijski sektor odgovoran za 5 – 9 % potrošnje električne energije i više od 2 % globalnih emisija. S druge strane, digitalnim rješenjima može se poduprijeti ekološka tranzicija. Podaci o okolišu omogućuju, na primjer, razvoj rješenja za širenje uporabe obnovljivih energija, ponovno pošumljavanje ili sprečavanje nastanka otpada. Kad je riječ o kružnom gospodarstvu, moglo bi se u obzir uzeti uvođenje dobrovoljnog obvezivanja e-trgovaca da u algoritme za pretraživanje uključe kriterije zaštite okoliša ili „propusnicu za digitalne proizvode” koja bi mogla uključivati informacije o materijalnom i klimatskom otisku opskrbnog lanca proizvoda kako bi kupci mogli donositi održive odluke o potrošnji;

16. naglašava da se, imajući u vidu i gospodarske izazove koje sa sobom nosi kriza, ne smiju zanemariti daljnji rad na digitalnoj transformaciji i s njome povezana ulaganja; upravo suprotno, znatna privatna i javna ulaganja najučinkovitiji su način za ponovnu uspostavu gospodarskog rasta u EU-u;

Vizija digitalnog društva

17. zabrinut je zbog toga što predloženi višegodišnji financijski okvir podrazumijeva rezove u financiranju programa Digitalna Europa. Smanjenje sredstava može utjecati na funkcioniranje programa;

18. pozdravlja nastojanje Komisije da s pomoću digitalnih tehnologija građanima pruža mogućnosti za osobni razvoj, slobodu i sigurnost izbora i sudjelovanje u društvu te da stvara okvir za poduzeća koji će im omogućiti razvoj inovacija, tržišno natjecanje i suradnju pod pravednim uvjetima;

19. ističe potencijal kvantnog računalstva i skreće pozornost na postojeće europske inicijative u tom području, kao što je Vodeća inicijativa u području kvantne tehnologije (*Quantum Technologies Flagship*). Nadalje, poziva na kontinuiranu potporu kvantnim istraživačkim projektima u EU-u kako bi se preuzelo globalno vodstvo u oslobađanju potencijala kvantnih tehnologija;

20. uviđa da podatkovno gospodarstvo u kontekstu kontinuirane digitalizacije ima sve važniju gospodarsku ulogu te da je stoga bitno sredstvo za buduće stvaranje dodane vrijednosti;

21. podržava ciljani razvoj i širenje europskog podatkovnog gospodarstva i postizanje tehnološke neovisnosti, između ostalog s pomoću odgovarajućeg angažmana industrijske politike u promicanju europskih predvodnika;

22. ističe utvrđenu razliku između osobnih i neosobnih podataka, njihove različite primjene i namjene te s time povezane različite pravne okvire, prakse i postupke;

23. pozdravlja važnost opcija otvorenog koda (*open source*) za diversifikaciju ponude i jačanje tehnološke neovisnosti uprava, poduzeća i građana, kao i za pružanje podrške zajednicama otvorenog koda u Europi u kojima poduzeća i uprave djeluju zajednički;

Pouzdana infrastruktura i digitalni temelji

24. naglašava društvenu i gospodarsku važnost pete generacije mobilnih komunikacija (5G) i poziva na podizanje svijesti na temelju transparentne procjene tehnologija kako bi se osiguralo da građani u potpunosti razumiju prednosti i nedostatke napredne generacije digitalne infrastrukture, uključujući studije o ekološkim i zdravstvenim učincima, umjesto da postanu žrtve lažnih vijesti;

25. ističe potrebu za sveobuhvatnim pristupom povećanju sigurnosti i otpornosti 5G mreža i ukazuje na to da je zajedničko djelovanje u EU-u djelotvorno i da zajednički europski minimalni sigurnosni standard općenito stvara pozitivne učinke;

26. podržava pristup provedbi paketa instrumenata s obzirom na cilj da se osigura raznovrstan i održiv opskrbeni lanac 5G i izbjegne ovisnost o određenom pružatelju usluga („učinak zaključavanja”);

27. poziva države članice da usvoje paket instrumenata EU-a za sigurne mreže 5G kako bi se zajamčila kibersigurnost u Europi i zaštitili njezini geopolitički interesi od opasnosti praćenja i špijunaže povezane s uvođenjem mreža 5G koje se koriste tehnologijom iz trećih zemalja;

28. izražava potporu tehnologiji optičkih vlakana kao neizostavnoj digitalnoj infrastrukturi i osnovnoj usluzi koja bi trebala biti dostupna svim građanima Europske unije, posebice u ruralnim područjima do kojih druge tehnologije teško dopiru;

29. ne slaže se u potpunosti sa stajalištem da se europska strategija za podatke može osloniti na uspješan ekosustav; u tom se pogledu čini, i to ne samo na temelju trenutačne situacije, da je za provedbu strategije posebno važna potpora za novoosnovana poduzeća;
30. pozdravlja najavu ulaganja u projekt visokog učinka za europske podatkovne prostore i infrastrukture federacije oblaka;
31. podsjeća u tom kontekstu na važnost pametnih gradova, pametnih regija i novoosnovanih poduzeća kao pokretača inovacija i na važnost potpore koja im se pruža;
32. pozdravlja planove za sporazume s državama članicama o federaciji oblaka i izradi pravilnika EU-a o računalstvu u oblaku;
33. svjestan je rizika da bi nejedinstveno djelovanje u pogledu pristupa podacima i njihovoj upotrebi dovelo do fragmentacije unutarnjeg tržišta, pa je iznimno važno da se to izbjegne;
34. naglašava važnost međusektorskih mjera za pristup podacima i njihovu upotrebu te, u smislu fleksibilnog modela djelovanja, pozdravlja suzdržavanje od detaljne *ex ante* regulacije i poziva države članice da nastave osiguravati zaštitu javnog interesa, zaštitu usluga od općeg interesa, izbjegavanje narušavanja tržišnog natjecanja i učinkovitost javne uprave, u skladu s relevantnim odredbama postojeće direktive o elektroničkoj trgovini;
35. u tom kontekstu, međutim, ukazuje na to da bi s time povezane zahtjeve, pogotovo one prema lokalnim i regionalnim vlastima, trebalo osmišljavati primjereno i uzimajući u obzir napore u provedbi;

Čovjek u digitalnom svijetu

36. napominje da su potrebna znatna javna sredstva za potporu digitalizaciji, visokoškolskim i istraživačkim ustanovama i novoosnovanim te malim i srednjim poduzećima, ali i regijama, prvenstveno u smislu pametnih regija, a posebno za izgradnju najsuvremenijih zajedničkih digitalnih kapaciteta te time i za tehnološku neovisnost Europe;
37. naglašava da se u europskoj regulativi uvijek mora uzeti u obzir jamstvo lokalne i regionalne samouprave utvrđeno u primarnom pravu člankom 4. stavkom 2. UEU-a. Obveza lokalnih i/ili regionalnih vlasti da razmjenjuju podatke u skladu sa sekundarnim zakonodavstvom utjecala bi na to jamstvo te bi je stoga trebalo isključiti;
38. smatra da ti kapaciteti moraju biti predviđeni u višegodišnjem financijskom okviru EU-a i poziva da ih se stavi na raspolaganje, prvenstveno u okviru programa Digitalna Europa, unatoč mogućim izazovima povezanim s otklanjanjem posljedica krize izazvane koronavirusom;
39. zalaže se za brz nastavak digitalizacije pružanja radiotelevizijskih usluga građanima u interesu što većeg pluralizma;
40. ističe da je sigurnost digitalnih proizvoda i usluga bitan čimbenik izgradnje povjerenja, a time i njihove uspješne primjene; podsjeća na uključenost Agencije Europske unije za kibersigurnost (ENISA) i podupire jačanje suradnje s istraživačkim ustanovama koje se bave kibersigurnošću u državama članicama ili, gdje je to primjenjivo, u regijama, kao i jačanje njihove uzajamne suradnje;
41. naglašava da su digitalne kompetencije neophodne kako u smislu upotrebljivosti na tržištu rada, posebice u području kompetencija za obradu velike količine podataka i analitiku kako bi se ostvario potencijal usluga koje se oslanjaju na umjetnu inteligenciju, tako i za jačanje otpornosti europskih gospodarskih, socijalnih i obrazovnih sustava i osiguravanje uspješnog korištenja mogućnosti koje pruža digitalizacija i sudjelovanja u društvu, bez obzira na dob i prebivalište;

42. naglašava važnost obrazovanja u digitalnom svijetu, naročito digitalne i medijske pismenosti, i to ne samo u obrazovnim ustanovama, kao preduvjeta za suvereno sudjelovanje svih ljudi u digitalizaciji;

43. podržava stvaranje „prostora za osobne podatke“, s više mogućnosti za pojedince da kontroliraju tko može pristupati podacima i upotrebljavati ih, te razmatranje proširenja prava pojedinaca na prenosivost podataka u skladu s člankom 20. Opće uredbe o zaštiti podataka;

44. poziva Komisiju da nastavi ulagati napore u osiguravanje primjerene zaštite privatnosti i da se osobito potruži u pogledu brzog donošenja predviđene Uredbe o e-privatnosti kako bi se izbjegle nedosljednosti u relevantnom regulatornom okviru i povećala pravna sigurnost;

45. u tom kontekstu poziva i Vijeće Europske unije da zajamči transparentnost, pa time i pravnu sigurnost;

46. smatra nužnim da buduća europska strategija za mala i srednja poduzeća uključuje mjere za izgradnju kapaciteta za mala i srednja te novoosnovana poduzeća kako bi im se omogućilo da u potpunosti iskoriste brojne mogućnosti koje pružaju poslovni modeli temeljeni na podacima;

47. podržava planirano i koordinirano uspostavljanje i promicanje europskih digitalnoinovacijskih centara, potiče bogatu i ranu razmjenu mišljenja o tom pitanju između Komisije i država članica te posebice regija, i ističe neophodnost transparentnog i jasnog postupka odabira i jednakih mogućnosti za sve europske regije;

Europska digitalna zajednica vrijednosti

48. napominje da su podaci temelj digitalnih proizvoda, usluga i poslovnih modela, a time i gospodarskog razvoja u Europi, te da se pomoću njih može poboljšati temelj za donošenje odluka pojedinaca, poduzeća, organizacija, javne uprave i tvoraca politike;

49. upozorava da odluke koje se temelje isključivo na podacima, osobito u kombinaciji s njihovom automatiziranom obradom, ne mogu uvijek biti praktične i primjerene te da se stoga uvijek moraju ocjenjivati u općem kontekstu;

50. naglašava da bi digitalno društvo trebalo biti uključivo, pravedno i svima dostupno, pri čemu bi čovjek trebao biti u središtu pozornosti;

51. poziva na donošenje snažnih mjera za obranu građanskih sloboda i demokracije u sve digitaliziranim dobu, uključujući mjere za smanjenje rizika od sveobuhvatnog digitalnog nadzora i borbu protiv lažnih vijesti, kampanja dezinformiranja, govora mržnje i diskriminacije, a posebno rasizma, u digitalnoj sferi, i to bez obzira na to je li izvor tih neželjenih pojava unutar ili izvan EU-a;

52. napominje da su digitalne tehnologije i rješenja temeljena na podacima važna sredstva za svladavanje društvenih, razvojnih, klimatskih i ekoloških izazova te su stoga relevantna i u kontekstu postizanja ciljeva zelenog plana i milenijskih razvojnih ciljeva UN-a;

53. pozdravlja inicijativu za uređaje izrađene za uporabu u kružnom gospodarstvu i inicijative za realizaciju klimatski neutralnih, energetski visokoučinkovitih i održivih podatkovnih centara najkasnije do 2030.;

54. ukazuje na to da su ti izazovi međusobno usko isprepleteni i pružaju prilike za to da Europa preuzme vodstvo;

Podaci kao digitalno gorivo gospodarstva i temelj za donošenje odluka

55. slaže se s time da je za europsku strategiju za podatke čovjek od središnje važnosti i da tako treba i ostati; stoga digitalna politika mora neprestano pratiti posljedice razvojnih tendencija te pritom uspoređivati njihove prednosti i nedostatke, a po potrebi i preuzeti vodeću ulogu;
56. slaže se s time da je upotreba podataka od iznimne važnosti za javni interes radi suočavanja s izvanrednim situacijama (epidemijama, elementarnim nepogodama), radi boljeg razumijevanja uništavanja okoliša i klimatskih promjena i poduzimanja ciljanih mjera protiv tih pojava te radi poboljšanja borbe protiv kriminala i zaštite od terorizma;
57. podržava razvoj zajedničkih europskih podatkovnih prostora za strateške gospodarske sektore i područja od javnog interesa te naglašava da bi radi fleksibilnosti trebalo omogućiti stvaranje daljnjih podatkovnih prostora;
58. podržava jedinstveni europski podatkovni prostor utemeljen na europskim pravilima i vrijednostima kako bi se smanjila prekomjerna ovisnost o vanjskim digitalnim rješenjima;
59. poziva Komisiju da dodatno ojača tehnološku neovisnost Europe u području ključnih tehnologija i infrastruktura;
60. naglašava važnost upotrebe podataka kako bi se omogućilo donošenje politika utemeljenih na činjenicama i poboljšale javne usluge u okviru standarda zaštite podataka te sigurnosnih i etičkih standarda;
61. slaže se s time da su interoperabilnost podataka (npr. s pomoću standardâ) i kvaliteta podataka od ključne važnosti te stoga pozdravlja razradu odgovarajućih organizacijskih pristupa i struktura;
62. ističe izvješće o napretku koje je objavila neovisna stručna skupina EU-ove Promatračnice ekonomije internetskih platformi ⁽¹⁾ o gospodarskim pokazateljima i mjerenju ekonomije platformi, prema kojem nedostatak podataka o mnogim aspektima gospodarske uloge i ponašanja internetskih platformi predstavlja izazov za oblikovatelje politika i istraživače. Stručnjaci s pravom ustraju na praćenju ekonomije platformi, osobito u pogledu gospodarskog značaja platformi, moći platformi u odnosu na njihove korisnike i transparentnosti;
63. ukazuje na to da bi pri uspostavi standarda trebalo imati na umu kompatibilnost s postojećim okruženjem informacijske tehnologije kod lokalnih i regionalnih vlasti;
64. slaže se s time da je broj europskih pružatelja usluga računalstva u oblaku nizak i da postoji velika tehnološka ovisnost o vanjskim pružateljima usluga;
65. također se slaže s time da je upotreba računalstva u oblaku, osobito u europskom javnom sektoru, niska i da se zbog toga, među ostalim, ne iskorištavaju potencijali za smanjenje troškova informacijske tehnologije;
66. naglašava važnost ulaganja u tehnologije budućnosti kao što su umjetna inteligencija, tehnologija decentraliziranog vođenja evidencije transakcija (lanac blokova) i kvantno računalstvo, među ostalima. To posebice iziskuje djelovanje u području istraživanja i razvoja;
67. u tom kontekstu ukazuje na to da postoje nedostaci u interoperabilnosti različitih usluga računalstva u oblaku i u razvoju tehničkih postupaka za javna tijela u okviru računalstva u oblaku;
68. pozdravlja namjeru da se sustavna uloga određenih internetskih platformi i tržišna snaga koju su stekle oblikuju tako da se ne ugrožava pravednost i otvorenost tržišta;

⁽¹⁾ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/commission-expert-group-publishes-progress-reports-online-platform-economy>

69. smatra da je potrebno regulirati uvjete rada radnika na internetskim platformama kako bi se taj oblik rada uredio na odgovarajući način tako da omogućuje socijalnu zaštitu i primjerenu razinu prihoda i stoga pozdravlja namjeru Komisije da objavi inicijativu za poboljšanje radnih uvjeta radnika na internetskim platformama, ali poziva da se ta inicijativa objavi ranije – 2020. umjesto 2021. Naročito u vrijeme pandemije bolesti COVID-19 pokazalo se da brojne internetske platforme imaju gospodarske koristi od obustave rada, dok su radna mjesta radnika na platformama i dalje nesigurna;

70. pozdravlja sporazum postignut između europskih socijalnih partnera o praćenju digitalne tranzicije ⁽²⁾ kako bi zajednički oblikovali razvoj digitalizacije i njezinog učinka na rad, radnike i funkcioniranje poduzeća;

71. ponavlja da ono što je zabranjeno izvan interneta ne smije biti dopušteno na internetu te u tom kontekstu smatra da je potrebno pojasniti ulogu i obveze operatera internetskih platformi;

72. sa žaljenjem napominje da u digitalnom svijetu bez granica šačica poduzeća koja drži najveći tržišni udio ostvaruje većinu dobiti od vrijednosti koja se stvara u podatkovnom gospodarstvu, da se ta dobit često ne oporezuje na mjestu gdje se stvara zbog zastarjelih propisa o porezu na dobit i da se time narušava tržišno natjecanje;

73. stoga se u pogledu postojećih mrežnih učinaka ekonomije digitalnih platformi zalaže za to da se preispita može li se i kako dodatno razviti europsko pravo tržišnog natjecanja;

74. ukazuje na to da digitalizacija u svim regijama Europe stvara podjednake izazove za čije su rješavanje potrebne vrlo heterogene strategije te stoga poziva da se ta činjenica uzme u obzir pri izradi međusektorskih strategija;

75. poziva na pojednostavljenje postupaka za pristup europskom financiranju kako bi se obuhvatilo što više poduzeća, sveučilišta i istraživačkih institucija te kako bi ih se potaknulo da preuzmu aktivnu ulogu u oblikovanju digitalizacije;

76. ističe da se to podjednako odnosi i na pametne gradove i pametne regije;

77. slaže se s time da nedostaju tehnički alati i standardi pomoću kojih bi pojedinci jednostavno i bez pretjeranih opterećenja ostvarivali svoja prava;

78. naglašava važnost borbe protiv ovisnosti o pružatelju usluga, primjerice u slučaju uređaja interneta stvari, i važnost jačanja položaja potrošača; u tom je kontekstu važno korisnicima osigurati alate i sredstva za donošenje vlastitih odluka o tome što se događa s njihovim podacima;

Europa u svijetu

79. izražava zadovoljstvo zbog toga što se Komisija zalaže za interese europskih građana i jednake mogućnosti za europska poduzeća na međunarodnim tržištima te europske vrijednosti u međunarodnom poslovanju i protoku podataka;

80. pozdravlja nastojanje da se pohrana i obrada podataka premjesti iz drugih zemalja i regija u Europu, pri čemu je svjestan toga da europske regije imaju različite prednosti koje bi trebale poslužiti kao argumenti u tom pogledu;

81. pozdravlja inicijative koje su Europska komisija i države članice poduzele kako bi se razjasnilo i uskladilo opozreživanje digitalnih poslovnih aktivnosti svih aktera, uključujući one čije se poslovne politike definiraju izvan EU-a;

---

(2) <https://bit.ly/2YptFYV>

Ocjena predmetnih komunikacija Komisije

82. naglašava da mjere treba usmjeriti na jake točke Europske unije, primjerice na proizvodni sektor, u kojem se stvaraju raznovrsne aplikacije za digitalne tehnologije, uključujući industriju 4.0, umjetnu inteligenciju, robotiku, aditivnu proizvodnju, optiku i senzorsku tehnologiju ili internet stvari;
83. poziva na detaljnu procjenu učinka predloženih ključnih mjera za pravedno i konkurentno gospodarstvo s obzirom na europsku podatkovnu strategiju i na tekuću procjenu i reviziju prikladnosti pravila EU-a o tržišnom natjecanju, regulatornih mjera i industrijske strategije; to se posebno odnosi na stvaranje okvira za uspostavu prikladnog, konkurentnog i sigurnog digitalnog financiranja i opozivljanja dobiti poduzeća u 21. stoljeću;
84. potvrđuje da digitalizacija regija zahtijeva koordiniran i usklađen strateški pristup koji nadilazi pružanje digitalne infrastrukture i povezivosti;
85. poziva na uspostavu sveobuhvatnog okvirnog programa osposobljavanja kako bi se riješio problem nedostatka stručnjaka za podatke i podatkovne pismenosti u EU-u;
86. poziva, ne samo zbog trenutne situacije, na uvođenje programâ potpore za novoosnovana i druga poduzeća jer se u protivnom strategija za podatke neće moći provesti;
87. poziva na pokretanje inicijative za jačanje tehnološke suverenosti (npr. razvojem vlastitih procesora i mrežnih komponenti) kako bi bilo moguće sigurno izgraditi potrebnu infrastrukturu i upravljati njome i poziva na osiguravanje primjerenog financiranja za europske projekte istraživanja i razvoja;
88. na temelju opisanih izazova i predloženih mjera uviđa potrebu za daljnjim povećanjem otpornosti i suvereniteta u digitalnom prostoru kako bi se na održiv način mogli iskoristavati potencijali najnovijih komunikacijskih standarda; pritom posebnu pozornost treba posvetiti zaštiti kritične infrastrukture kako bi se sposobnost djelovanja država i opskrba stanovništva mogli održati i u slučaju dugotrajnijih kriza;
89. predlaže da se razmotre dodatne mjere koje mogu dovesti do brzog poboljšanja energetske učinkovitosti, smanjenja stakleničkih plinova, najboljeg mogućeg iskorištavanja digitalizacije za zaštitu okoliša i klime te klimatski prihvatljiva smjera promicanja inovacija i gigabitnih mreža;

Bruxelles, 14. listopada 2020.

Predsjednik
Europskog odbora regija
Apostolos TZITZIKOSTAS